

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
z dnia ... *9 maja* 2022 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Beka”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na 3 lata zadania ochronne dla rezerwatu „Beka”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określono w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne		
1.	Zmniejszenie powierzchni słonaw na skutek wtórnej sukcesji trzciny po zaniechaniu wypasu, degeneracja zbiorowisk roślinnych, zanikanie cennych gatunków flory oraz siedlisk ptaków siewkowych, w tym gatunków objętych ochroną i zagrożonych wyginięciem.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ekstensywny wypas zwierząt; 2) koszenie roślinności, w tym niedojadów po wypasie; 3) monitoring wpływu prowadzonych prac na przedmioty ochrony rezerwatu; 4) modernizacja i utrzymanie infrastruktury służącej wypasowi.
2.	Sukcesja trzciny, krzewów i drzew na siedliska łąk trzęślicowych, młak eutroficznych i szuwarów turzycowych na skutek zaniechania koszenia – degeneracja zbiorowisk roślinnych, zanikanie cennych gatunków flory, utrata miejsc lęgowych ptaków łąkowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Koszenie łąk, młak i szuwarów turzycowych; 2) usuwanie krzewów i drzew; 3) monitoring wpływu prowadzonych prac na przedmioty ochrony rezerwatu.
3.	Niedostateczny dopływ słonych wód Zatoki Puckiej do fitocenoz słonaw położonych w głębi rezerwatu oraz ich zabagnienie na skutek długiego zalegania wód (szczególnie słodkich z roztopów i opadów) w zagłębieniach terenu uniemożliwiający prowadzenie właściwej ochrony czynnej słonaw (ekstensywny wypas).	<ol style="list-style-type: none"> 1) Poprawa warunków do migracji wód morskich w głąb rezerwatu oraz odpływu zalegających wód słodkich – w przypadku sezonowego zasypania ujść cieków (Kanał Beka, rów 8B1, Kanał Mrzeziński) do Zatoki Puckiej - otwarcie i utrzymanie ich drożności; 2) umożliwienie odpływu zalegających wód opadowych z obszaru słonaw – zaprojektowanie i wykonanie rowów lub przepustów pod drogą oraz utrzymanie drożności rowów odprowadzających nadmiar wód słodkich z obszaru słonaw do Kanału Beka i rowu 8B1; 3) monitoring warunków wodnych w rezerwacie.
4.	Ograniczenie drożności Redy, Zagórskiej Strugi i Kanału Mrzezińskiego (Mrzezino) powodujące	<ol style="list-style-type: none"> 1) Umożliwienie przepływu wód w Redzie, Zagórskiej Strudze oraz Kanale Mrzezińskim w granicach rezerwatu;

	zalewanie słodkimi wodami obszaru rezerwatu oraz terenów położonych poza jego granicami.	2) usuwanie z Kanału Mrzezińskiego tam bobrowych i materii organicznej nagromadzonej przez bobry lub montaż rury przelewowej ograniczającej wysokość piętrzenia wody przez bobry.
Zagrożenia potencjalne wewnętrzne		
5.	Nie zidentyfikowano.	Nie określono.
Zagrożenie istniejące zewnętrzne		
6.	Rozprzestrzenianie się gatunków obcych i inwazyjnych tj. rdestowiec ostrokończysty, kolczurka klapowana.	1) Ręczne usuwanie gatunków z obszaru rezerwatu; 2) mechaniczne usuwanie wzdłuż cieków.
7.	Presja drapieżników: utrata lęgów.	1) Inwentaryzacja drapieżników, ocena rozmieszczenia przestrzennego i czasowego; 2) ocena wielkości zagrożenia, opracowanie koncepcji ograniczania populacji poszczególnych drapieżników; 3) wdrożenie działań ochronnych mających na celu ograniczenie wpływu drapieżników na ptaki lęgowe rezerwatu.
8.	Antropopresja (penetracja rezerwatu - piesza i rowerowa - poza udostępnionymi szlakami, wjazdy quadami, kłusownictwo ryb, pozyskiwanie bursztynu, przemieszczanie się kajakami i innym sprzętem wodnym rzekami i po wodach przybrzeżnych Zatoki Puckiej) powodująca płoszenie zwierząt, utratę lęgów ptaków, niszczenie roślin, zaśmiecanie rezerwatu.	1) Modernizacja infrastruktury edukacyjno-informacyjnej oraz urządzeń służących ograniczeniu penetracji rezerwatu; 2) w razie potrzeby – ograniczenie zadrzewień przesłaniających widok z wieży w stronę rezerwatu; 3) prowadzenie patroli terenowych; 4) usuwanie odpadów; 5) utrzymanie i uzupełnienie oznakowania granic rezerwatu (tablicami urzędowymi w części lądowej, bojami na części morskiej).
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne		
9.	Nie zidentyfikowano.	Nie określono.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Regeneracja słonaw, zapewnienie optymalnych warunków do gniazdowania oraz żerowania i wypoczynku dla ptaków lęgowych i migrujących: 1) ekstensywny wypas koni i krów na wyznaczonych kwaterach; 2) wspomagające koszenie niedojadów oraz powierzchni nie objętych wypasem; 3) wywóz ściętej biomasy poza rezerwat; 4) modernizacja i utrzymanie infrastruktury wypasowej (przejścia przez rowy, stałe i mobilne ogrodzenia, miejsca pojenia zwierząt).	1) Na powierzchni ok. 80 ha; obsada od 0,5÷1,0 DJP/ha; w okresie od 1 V do 15 XII każdego roku, w przypadku suszy gruntowej dopuszczalne zwiększenie obsady do 1,5 DJP/ha; 2) wg potrzeb, na powierzchni od 20 do 50 ha, w okresie od 15 VII do 31 X każdego roku; dopuszczalne koszenie i zbieranie mechaniczne; 3) od 15 VII do 1 III kolejnego roku; 4) drewniane kładki, przepusty i przejścia przez rowy: 9B1, 8B1, B1, ogrodzenia – na długości ok. 3 km.	1)-3): Gmina Puck, obr. Ostonino: dz. ewid.: 33/2, 34, 38/1, 44/1, 55, 59, 60, 62, 64, obr. Moście Błota: dz. ewid.: 97/4, 107/3; 4) Gmina Puck, obr. Ostonino, dz. ewid. 33/2, 33/3, 34, 38/1, 44/1, 62, 64, 71/2, Obr. Moście Błota, dz. ewid. 97/4, 107/3.
2.	Regeneracja młaki eutroficznej: 1) koszenie; 2) usunięcie krzewów i drzew; 3) wywiezienie ściętej biomasy poza rezerwat.	1) Na powierzchni ok. 4,1 ha, kosić ręcznie lub maszynką samobieżną o małym nacisku na grunt; 2) prace wykonać w okresie od 1 VI do 31 XII; 3) zakres prac w poszczególnych latach – w zależności od potrzeb określanych na początku sezonu wegetacyjnego; 4) biomasę zebrać ręcznie najpóźniej 2 tyg. po skoszeniu.	Gmina Puck, obr. Ostonino: dz. ewid. 33/2 (część).
3.	Zachowanie szuwaru wielkoturzycowego: 1) koszenie; 2) wywiezienie ściętej biomasy poza rezerwat.	1) Na powierzchni do 5 ha – wg aktualnych możliwości; 2) kosić w okresie od 1 VIII do 30 IX; 3) dopuszczalne mechaniczne koszenie i zbiór.	Gmina Puck, obr. Moście Błota: dz. ewid. 107/3 (część).
4.	Zachowanie/odtworzenie łąki trzęślicowej:	1) Na powierzchni 3,1 ha; 2) kosić w okresie od 15 VI do 30 VI;	Gmina Puck, obr. Ostonino:

	<ul style="list-style-type: none"> 1) usunięcie krzewów; 2) koszenie; 3) wywiezienie ściętej biomasy poza rezerwat. 	<ul style="list-style-type: none"> 3) zakres prac w poszczególnych latach – w zależności od potrzeb określanych na początku sezonu wegetacyjnego; 4) dopuszczalne mechaniczne koszenie i zbiór; 5) wywiezienie biomasy – najpóźniej 2 tyg. po skoszeniu. 	dz. ewid. 71/2 i 70/2 (części);
5.	Poprawa warunków siedliskowych słonaw – zapewnienie możliwości migracji wód morskich w głąb rezerwatu oraz odpływu zalegających wód słodkich.	1) W przypadku zasypania ujść cieków (Kanał Beka, rów 8B1) do Zatoki Puckiej – otwarcie ujść cieków i utrzymanie ich drożności (przy użyciu sprzętu ręcznego);	Gmina Puck, obr. Ostonino: dz. ewid. 33/2, 61/2; obr. Moście Błota: dz. ewid. 1/2.
		2) zaprojektowanie i wykonanie rowów lub przepustów pod drogą odprowadzających nadmiar wód słodkich z obszaru słonaw do Kanału Beka i 8B1;	Gmina Puck, obręb Ostonino dz. ewid. 44/1, 61/2, 62, obr. Moście Błota dz. ewid. 1/2, 97/4.
		3) oczyszczenie i udrożnienie istniejących rowów na obszarze słonaw w celu usprawnienia migracji wód powierzchniowych: słonych do wnętrza rezerwatu, a słodkich do Zatoki Puckiej.	Gmina Puck, obr. Ostonino dz. ewid. 33/2.
6.	Umożliwienie przepływu wód wezbraniowych w Redzie, Zagórskiej Strudze oraz Kanale Mrzezińskim w granicach rezerwatu.	1) Usuwanie zatorów utworzonych przez nagromadzone szczątki roślin i odpady w korytach i ujściach Redy i Zagórskiej Strugi w zakresie niezbędnym dla utrzymania przepływu; w przypadku konieczności wykonania prac w okresie lęgowym (tj. od 1 III do 31 VIII) działania wykonywać przy współpracy z ornitologiem.	1) Reda i Zagórska Struga w granicach rezerwatu.
		2) Wykoszenie roślinności zielnej (trzciny) w korycie oraz na skarpie Zagórskiej Strugi: <ul style="list-style-type: none"> a) odcinek Zagórskiej Strugi w granicach rezerwatu podzielić na 3-4 odcinki i wykaszać je naprzemiennie, tj. raz po prawej, a następnie po lewej stronie, tak aby corocznie pozostawały odcinki z roślinnością niewykoszoną stanowiące schronienie i miejsce żerowania dla ryb oraz peryfitonu, b) roślinność rosnącą w korycie rzeki kosić na wysokości 20-30 cm (nie do podłoża), 	2) Zagórska Struga w granicach rezerwatu.

		<ul style="list-style-type: none"> c) skarpy wykaszać w pasie do 2 m od linii wody, d) kosić w drugiej połowie lipca, tj. w okresie po kwitnieniu trzciny, a przed dojrzaniem nasion, e) ściętą biomasę można pozostawić na miejscu, f) do koszenia używać sprzętu ręcznego (kosa ręczna, mechaniczne kosiarki); g) podczas wykaszania roślinności należy również usuwać nagromadzone śmieci zalegające w korycie rzeki i na brzegach. 	
		<p>3) Udrożnienie Kanału Mrzezińskiego poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) otwieranie ujściowego odcinka (do 150m licząc od ujścia kanału do morza) w przypadku zasypania piaskiem, b) regularne usuwanie tam bobrowych i materii organicznej nagromadzonej przez bobry lub częściowa rozbiórka tam i montaż rury przelewowej umożliwiającej kontrolę poziomu piętrzenia wody przez bobry¹⁾, c) usuwanie zatorów utworzonych przez odpady oraz szczątki roślinne, d) do wykonania prac dopuszcza się użycie lekkiego sprzętu mechanicznego (niewielkiej koparki), e) prace wykonywać, tak, aby nie zniszczyć roślinności rosnącej po południowej stronie rowu, f) podczas wykonywania prac usuwać odpady zalegające w kanale i na jego brzegach. 	3) Kanał Mrzeziński w granicach rezerwatu.
7.	Monitoring wykonanych zabiegów ochronnych.	Określenie zasięgu przestrzennego i terminów wykonywanych działań ochronnych przy zastosowaniu GIS.	Teren całego rezerwatu.
8.	Monitoring wpływu prowadzonych działań ochrony czynnej na ornitofaunę rezerwatu.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Monitoring lęgowych gatunków ptaków w okresie od 1 IV do 30 VII; 2) monitoring gatunków ptaków przelotnych – w okresie od 1 VII do 30 IV. 	Teren całego rezerwatu.

¹⁾ Wykonanie działania jest uwarunkowane uzyskaniem zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową.

9.	<p>Monitoring wpływu prowadzonych działań ochrony czynnej na siedliska przyrodnicze: 1330 - solniska nadmorskie (<i>Glauco-Puccinellietalia Maritimae</i>, część – zbiorowiska nadmorskie); 7230 - górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>).</p>	<p>Monitoring botaniczny w obrębie wyznaczonych transektów: wykonanie zdjęć fitosocjologicznych na wybranych powierzchniach reprezentujących ww. siedliska.</p>	<p>Transekty przebiegają w obrębie działek obręb Ostonino: 33/2 oraz obręb Moście Błota: 97/4 – słonawa; obręb Ostonino: 71/2 - łąka trzęślicowa; 33/2 – torfowisko zasadowe.</p>
10.	<p>Monitoring obiegu wody w rezerwacie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Naprawa i modernizacja sieci pomiarowej służącej do monitoringu obiegu wody; 2) pomiary przepływów i wybranych parametrów chemicznych wody w ciekach; 3) rejestracja parametrów rozlewisk i zastoisk wody w rezerwacie; 4) cykliczne odczytywanie danych w sieci pomiarowej. <p>Monitoring prowadzić przez cały rok.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1), 3), 4) teren całego rezerwatu; 2) kanały Beka i Mrzeziński; rzeki Reda i Zagórska Struga, rowy: 2B1, 3B1, 5B1, 7B1, 8B1, 9B1.
11.	<p>Usuwanie gatunków obcych i inwazyjnych m.in. rdestowiec ostrokończysty, kolczurka klapowana.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ręczne usuwanie gatunków z obszaru rezerwatu; 2) mechaniczne usuwanie wzdłuż cieków w miejscach największej koncentracji; 3) usunięcie biomasy z rezerwatu i utylizacja. <p>W razie potrzeby wycinać 4-5 krotnie w ciągu roku, działania prowadzić regularnie, co zwiększa skuteczność zabiegów.</p> <p>Wskazane jest wrywanie/wycinanie całych roślin przed okresem owocowania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Teren całego rezerwatu; 2) kanały Beka i Mrzeziński; rzeki Reda i Zagórska Struga, rowy: 2B1, 3B1, 5B1, 7B1, 8B1, 9B1.
12.	<p>Ocena wpływu i ograniczenie presji drapieżników na ornitofaunę rezerwatu.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Inwentaryzacja drapieżników mających wpływ na sukces lęgowy ptaków; 2) ocena rozmieszczenia przestrzennego i czasowego drapieżników; 3) ocena wielkości zagrożenia i opracowanie programu eliminacji zagrożenia, ocenę prowadzić przez cały rok; 	<ol style="list-style-type: none"> 1)-3) Teren całego rezerwatu;

		<p>4) monitoring gniazd sieweczki obroźnej; 5) ochrona gniazd i piskląt sieweczki obroźnej poprzez montaż koszy ochronnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dolny rząd kosza - oczka o wym. 50x100 mm, – średnica kosza u podstawy – 125 -150 cm, – wysokość kosza nad poziomem gruntu do 80 cm, – głębokość wkopania kosza w grunt – do 30 cm; 	<p>4)+5) obszar plaży i zarośli znajdujących się w jej bezpośrednim sąsiedztwie;</p>
		<p>6) monitoring gniazd czajki; 7) ochrona gniazd i piskląt czajki poprzez montaż koszy nagniazdowych o parametrach²⁾:</p> <ul style="list-style-type: none"> – średnica dolna: 90 cm – średnica górna: 80 cm; – ilość elementów kotwiczących (przedłużonych wsporników): 4-6; – długość wsporników bocznych: 26 cm; – szerokość odstępów pomiędzy wspornikami: ok. 7,5 cm; 	<p>6) obszar całego rezerwatu; 7) odnalezione gniazda czajki;</p>
		<p>8) w przypadku stwierdzenia dodatkowych zagrożeń dla lęgów sieweczki lub czajki dopuszczalne jest:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) montaż ogrodzenia pod napięciem złożonego z dwóch linek pod napięciem rozciągniętych na wysokości 20 i 40 cm nad ziemią; b) budowa zacieniającego schronienia dla piskląt o dwuspadzistym daszku, c) zamontowanie w pobliżu gniazd niskich płotków lub tyczek z taśmami wraz z tabliczkami ostrzegawczymi (przeciwdziałanie antropopresji); 	<p>8) obszar całego rezerwatu – w sąsiedztwie odnalezionych gniazd sieweczki obroźnej i czajki.</p>
13.	Ograniczenie negatywnego wpływu nieukierunkowanego ruchu turystycznego w rezerwacie.	<p>1) Utrzymanie infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu i edukacji ekologicznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wieży widokowej o wysokości ok. 11 m (w razie potrzeby dopuszcza się ograniczenie zadrzewień przesłaniających widok z wieży 	<p>1) Gmina Puck</p> <ol style="list-style-type: none"> a) dz. ewid. nr 33/1; obręb Ostonino;

²⁾ dopuszcza się modyfikowanie parametrów koszy nagniazdowych w przypadku określenia takiej potrzeby – na podstawie obserwacji prowadzonych w rezerwacie i oceny skuteczności zastosowanych osłon.

		<p>w stronę rezerwatu poprzez wycięcie drzew tworzących bariery widokowe);</p> <p>b) kładki na słonawie o długości ok. 9 m;</p> <p>c) 3 mostków drewnianych na rowach i kanałach;</p> <p>d) 2 stojaków na rowery;</p> <p>e) 17 tablic informacyjno-edukacyjnych;</p> <p>f) znaków informacyjnych na drewnianych słupkach;</p> <p>g) szlabanów i bram uniemożliwiających wjazd do rezerwatu osobom nieupoważnionym;</p> <p>h) ogrodzeń (na łącznej długości ok. 3300 m);</p>	<p>b) dz. ewid. nr 33/2 obrębu Ostonino;</p> <p>c) Kanał Mrzeziński -dz. ewid. 2 obrębu Ostonino, kanał 8B1 – dz. ewid. 33/2 obrębu Ostonino, kanał Beka – dz. ewid. 61/2 obrębu Ostonino;</p> <p>d) dz. ewid. 33/1 obrębu Ostonino, dz. ewid. 97/4 obrębu Moście Błota;</p> <p>e) wzdłuż szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego i rowerowego;</p> <p>f) wzdłuż szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego i rowerowego;</p> <p>g) przy wjazdach z drogi na wale przeciwpowodziowym oraz drogi Mrzezino-Ostonino do rezerwatu;</p> <p>h) na obrzeżach pastwisk i wzdłuż udostępnionego szlaku oraz na granicy północnej rezerwatu.</p>
--	--	---	--

		2) prowadzenie patroli terenowych w celu ograniczenia penetrowania rezerwatu poza wyznaczonymi szlakami - w okresie od IV-XI;	teren całego rezerwatu;
		3) usuwanie odpadów stanowiących potencjalne zagrożenie dla ptaków bytujących w rezerwacie i utrudniających przeprowadzenie bezpiecznego wypasu zwierząt - wg potrzeb. W sprzątaniu zorganizowanym, wykonywanym przez wolontariuszy, może jednorazowo uczestniczyć nie więcej niż 20-25 osób (poza udostępnionym szlakiem), przy czym należy poruszać się wyłącznie pieszo, nie powodując płoszenia ptaków. Sprzątanie wykonać po sezonie zimowym (najpóźniej przed okresem zajmowania siedlisk lęgowych przez ptaki) oraz po okresie lęgowym;	teren całego rezerwatu;
		4) utrzymanie i uzupełnienie oznakowania granic rezerwatu (tablicami urzędowymi w części lądowej, bojami na części morskiej) – wg potrzeb.	granice rezerwatu.
14.	Prace związane z ochroną rezerwatu oraz planowaniem i organizacją zadań ochronnych: 1) ocena zagrożeń dla przedmiotów ochrony rezerwatu; 2) ocena stanu siedlisk i fitocenozy; 3) planowanie, nadzór i odbiór prowadzonych prac; 4) nadzór nad utrzymaniem infrastruktury związanej z ochroną czynną i udostępnieniem rezerwatu; 5) nadzór nad pracami wykonywanymi przez wolontariuszy.	1) i 3) Codziennie w okresie V-XI, w pozostałym okresie przynajmniej raz w tygodniu; 2) sezon wypasowy (V – XII); 4) i 5) wg potrzeb.	Teren całego rezerwatu.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat został ustanowiony na mocy § 6 zarządzenia Ministra Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 17 listopada 1988 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. Nr 32 poz. 292).

26 kwietnia 2018 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku wydał zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody „Beka”. Obszar rezerwatu powiększono obejmując ochroną pas wód przybrzeżnych Zatoki Puckiej o szerokości około 300 m (morskie wody wewnętrzne Zatoki Gdańskiej), stożek ujściowy Redy oraz ujściowy odcinek Zagórskiej Strugi (Kanału Łyski) wraz z jej stożkiem ujściowym. Włączenie tych terenów do rezerwatu umożliwiło ochronę miejsca niezwykle ważnego dla ptaków - płytkich wód przybrzeżnych Zatoki Puckiej dochodzących do pasa piaszczystej plaży oraz stożków ujściowych rzek.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemów części zalewowej niziny nadmorskiej Meandru Kaszubskiego (Pradoliny Redy-Łeby) i przylegającego do niego fragmentu Zatoki Puckiej wraz z ich zasobami przyrodniczymi i procesami kształtującymi ekosystem brzegu w rejonie ujścia rzeki Redy.

Działania ochronne realizowane w rezerwacie mają na celu zachowanie i polepszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz innych fitocenoz stwierdzonych w rezerwacie, a także optymalizację warunków siedliskowych dla ptaków bytujących na tym terenie. W wielu przypadkach działania te są zbieżne i wpływają pozytywnie zarówno na szatę roślinną, jak i na ornitofaunę. Zadania ochronne wykonywane w rezerwacie obejmują przede wszystkim ekstensywny wypas krów i koni na słonawach, realizowany w systemie kwaterowym, z obsadą i terminami dostosowanymi do wymogów ochronnych siedliska. Dopuszcza się pewną modyfikację zakresu planowanych działań, w granicach wskazanych w niniejszym zarządzeniu, w zależności od uwarunkowań pogodowych, a przede wszystkim stopnia wilgotności podłoża. W przypadku wystąpienia suszy i większej odporności podłoża na wydeptywanie, obsadę zwierząt można zwiększyć; przy znacznym zabagnieniu gruntu ilość zwierząt powinna być mniejsza. Na powierzchniach wypasanych, po zakończeniu wypasu, należy wykosić niedojady i usunąć je z rezerwatu. Koszenie zaplanowano również na powierzchniach nie objętych wypasem, w tym koszenie młaki, łąki trzęślicowej oraz szuwarów turzycowych, w zakresie dostosowanym do wymogów poszczególnych siedlisk, a także aktualnych warunków wodnych (i możliwości wykonywania prac).

Istotnym elementem realizacji działań ochronnych w rezerwacie „Beka” jest monitoring stanu wybranych siedlisk i ptaków oraz warunków wodnych, na podstawie którego dokonuje się oceny efektów wykonywanych prac oraz, w razie potrzeby, modyfikuje zakres działań na następne lata.

Poprawie stanu siedlisk, przede wszystkim słonaw, a pośrednio również biotopów dla ptaków, będą służyły prace utrzymaniowe w ujściach cieków (przede wszystkim usuwanie naniesionego w wyniku procesów akumulacji piasku oraz zatorów powstałych ze szczątków roślinnych i odpadów) oraz wykonanie przepustów pod drogą lub dodatkowych rowów. Działania te mają na celu doprowadzenie słonych wód morskich w głąb rezerwatu oraz

umożliwienie odpływu słodkich wód opadowych gromadzących się w zagłębieniach terenu. Stagnująca woda opadowa zmienia właściwości siedlisk, uniemożliwia przeprowadzenie wypasu na słonawach, co w konsekwencji może doprowadzić do rozwoju niepożądanych szuwarów trzcinowych w obrębie łąk halofilnych.

Podobny, negatywny wpływ na siedliska chronione w rezerwacie (młakę i słonawy położone w północnej części rezerwatu) wywiera tama bobrowa zlokalizowana w Kanale Mrzezińskim. Tama powoduje piętrzenie wód opadowych (głównie zanieczyszczonych spływów z pól położonych poza granicami rezerwatu), a następnie ich rozlewanie na młaki i słonawy. Wlewy słodkich i zanieczyszczonych wód powodują eutrofizację tych siedlisk, a w konsekwencji ekspansję trzciny i innych gatunków niepożądanych oraz degenerację zbiorowisk roślinnych. W ramach działań ochronnych zaplanowano rozbiórkę tamy i usunięcie nagromadzonej przez bobry biomasy. Dopuszcza się również montaż rury przelewowej w tamie, która umożliwiłaby regulację poziomu spiętrzonej wody. Działania te wymagają uzyskania zezwolenia na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Z uwagi na włączenie w granice rezerwatu ujściowego odcinka Zagórskiej Strugi, konieczne jest również umożliwienie wykonania działań niezbędnych dla utrzymania niezakłóconego przepływu w granicach rezerwatu oraz zabezpieczenia przed powodzią. Zabezpieczeniu przeciwpowodziowemu będą służyły również prace wykonywane na wale przeciwpowodziowym (sztormowym), tj. koszenie roślinności. Konieczne jest dostosowanie zakresu i terminów zabiegów do potrzeb ochrony ornitofauny.

Jednym z bardziej istotnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony rezerwatu jest presja drapieżników i antropopresja. Ograniczenie antropopresji będzie wymagało dostosowania istniejącej infrastruktury służącej udostępnieniu rezerwatu (z wykorzystaniem istniejących szlaków) w sposób bezpieczny dla ptaków oraz innych, cennych elementów przyrody „Beki”. Konieczne jest również strzeżenie rezerwatu, zwłaszcza w okresie lęgowym, przed wkraczaniem na obszar nie udostępniony dla celów edukacyjnych i turystycznych. Presja związana z niedozwoloną rekreacją, turystyką i obecnością nielegalnych obserwatorów przyrody jest tak znaczna, że niweczy efekty wieloletnich działań ochronnych wykonywanych w celu przywrócenia i utrzymania siedlisk dla cennych gatunków ptaków.

Spośród najcenniejszych gatunków ptaków występujących na polskim wybrzeżu wymienić należy sieweczkę obrożną. W trakcie lęgów, sieweczki narażone są na wiele niebezpieczeństw wynikających z tego, iż gniazdują na plażach. Główne zagrożenia to drapieżnictwo ptaków i ssaków, załamania pogody czy gwałtowne wezbrana wód. Zaobserwowano, że efektem tego jest wycofywanie się sieweczki z miejsc dotychczasowego gniazdowania. W ostatnich latach zjawisko to było także obserwowane w rezerwacie przyrody „Beka”. Niemniej jednak przy odpowiednio prowadzonych działaniach możliwy jest powrót tego gatunku do rezerwatu. Przyjętą i sprawdzoną metodą jest odnajdywanie miejsc gniazdowania ptaków i montaż koszy ochronnych, które zabezpieczają jaja i pisklęta przed atakiem drapieżników (ssaków). Dodatkowo, oprócz kosza, można zamontować dookoła niego niskie ogrodzenie elektryczne. Drapieżniki próbujące forsować ogrodzenie będą drażnione i swoją reakcją ostrzegą dorosłe sieweczki przed atakiem. Oprócz powyższych metod ochrony w okresie lęgowym gniazda należy monitorować przez osoby posiadające doświadczenie w ochronie sieweczek i w przypadku pojawienia się innych zagrożeń, np. zbyt długiego i silnego nasłonecznienia, możliwe jest zbudowanie niewielkich schronień dla piskląt. Również wzmożona penetracja turystyczna plaży będzie wymagała podjęcia dodatkowych działań ochronnych i ogrodzenia miejsc gniazdowania ptaków. Prace wykonywane przy montażu

zabezpieczeń oraz monitoring ptaków będzie prowadzony przez osoby posiadające doświadczenie w ochronie lęgów sieweczki obrożnej.

Czynnej ochrony, podobnej jak w przypadku sieweczki, wymagają też czajki. Lęgi czajki narażone są przede wszystkim na ataki drapieżników, np. lisa. Zamontowane kosze uniemożliwią niszczenie jaj przez drapieżniki.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochronnych dotyczących ochrony czynnej grzybów. Działania podejmowane dla zachowania ekosystemów będą służyły również zachowaniu gatunków roślin i zwierząt.

W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Zadania przygotowano w porozumieniu z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków, które realizuje działania ochronne w rezerwacie.

Informacja o projekcie zadań ochronnych została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez Ekoportal (www.wykaz.ekoportal.pl) – nr karty 116/2022.